

Gunnar Klo AS avd Stø
Bårholmen
8438 Stø

Saksbehandler:
Torunn Slettemark Hovden

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Gunnar Klo AS avd. Stø Kontrollnummer: 2022.122.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Leif Godvik

Fra Statsforvalteren i Nordland:
Torunn Slettemark Hovden

Andre deltagere fra virksomheten:
Arne Karlsen
Torbjørn Berglund
Kai Hugo Jakobsen

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Nordland:
Espen Henriksen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Gunnar Klo AS avd. Stø den 09.03.2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland registrerte to avvik og ga én anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomhetens renseanlegg for prosessavløpsvann har ikke god nok effekt og utslippsledningen går ikke til 10 meter under laveste vannstand.
- Virksomheten har ved flere tilfeller dumpet næringsavfall (fiskehoder og slog) utendørs.

Anmerkning:

- Internkontrollen på miljøområdet bør videreutvikles.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

15. mars 2022	Torunn Slettemark Hovden	Tilde Nygård
dato	kontrollør	seksjonsleder

Statsforvalteren i Nordland

Kopi av rapporten sendes til:

- Øksnes kommune

Vedlegg

- Veiledning til virksomheter som vurderer å søke unntak fra forurensningsforskriften kap. 26

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Gunnar Klo AS avd Stø	
Organisasjonsnr.: 923613439	Eies av: 923584145
Bransjenr. (NACE-kode): 10.209 - Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer ellers	

Kontrollert enhet

Navn: Gunnar Klo AS avd. Stø	Anleggsnr.: 1868.0093.01
Kommune: Øksnes	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Fiskeforedling	
Tillatelse gitt: -	Sist endret: -

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Gunnar Klo AS avd. Stø plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må dere innen 1. juli 2022 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 22. februar 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Gunnar Klo AS avd. Stø bli ilagt et gebyr på kr 14 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage fører ikke til at vedtaket utsettes. Gebyret som er fastsett ovenfor må altså betales innen fristen selv om dere eventuelt klager. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og på våre nettsider.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens renseanlegg for prosessavløpsvann har ikke god nok effekt og utslippsledningen går ikke til 10 meter under laveste vannstand.

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 26 - Forurensning fra fiskeforedlingsbedrifter - §§ 26-3 og 26-4.

Kommentarer:

Med prosessavløpsvann menes spylevann, rengjøringsvann, transportvann, blodvann, slaktevann eller vann som har vært i direkte kontakt med råstoff, produkt eller avfall, eller som er tilført forurensende komponenter fra andre kilder. Forurensningsforskriftens krav til rensing og utslipp av prosessavløpsvann avhenger av om anlegget er stort (råstoff-forbruk \geq 1000 tonn/år) eller lite.

Gunnar Klo AS avd. Stø bruker mellom tre og fire tusen tonn råstoff per år og regnes derfor som et stort anlegg. Prosessavløpsvannet føres gjennom en sil med spalteåpning på 8 mm før vannet pumpes videre og slippes på havet. Ifølge forurensningsforskriften § 26-3 skal store anlegg ha renseanlegg med effektivitet tilsvarende sil med spalteåpning \leq 1 mm.

Utslippene fra anlegget går ut på yttersida av moloen som går ut fra Bårholmen. Her er det svært god vannutskifting. Utslipet har tidligere vært på over 10 meters dyp, men utslippsrøret ble ødelagt av uvær i vinter. Utslippspunktet for prosessavløpsvann er derfor nå grunnere enn 10 meters dyp, og utslippspunktet oppfyller dermed ikke kravet i forurensningsforskriften § 26-4 om at store anlegg skal ha utslippspunkt som ligger minimum 10 meter under havoverflaten ved laveste vannstand.

Forurensningsforskriftens krav til renseanlegg og utslippspunkt er altså ikke oppfylt. Det kan kreve en del tid og ressurser og oppfylle disse kravene, og vi gjør dere derfor oppmerksom på at dere har mulighet til å søke oss om midlertidig unntak. I den forbindelse viser vi til vedlagte veiledning for fiskeforedlingsbedrifter som vurderer å søke unntak fra krav i forurensningsforskriftens kapittel 26.

Avvik 2

Virksomheten har ved flere tilfeller dumpet næringsavfall (fiskehoder og slog) utendørs.

Avvik fra:

Forurensningsloven § 32

Kommentarer:

På nordøst-sida av Bårholmen er det en gammel støpt tippeplass som er tilrettelagt for å dumpe avfall ned i fjæra. Under tilsynet så vi at det var dumpet store mengder fiskehoder og slog fra denne tippen (se bildet under). Flyfoto fra mai 2013 og mai 2019 viser at det er fullt av måker over tippeplassen. En Google Street View-bildeboble fra juli 2017 viser også at det er rester av fiskeavfall i fjæresteinene. Ut fra dette konkluderer vi med at dere ennå ikke har tatt tippeplassen fullstendig ut av bruk, selv om det er svært lenge siden det var tillatt å dumpe fiskeavfall i fjæra.

Under tilsynet opplyste dere at dere selger biprodukter til Vesterålen marine olje og Vesterålen marine proteiner, og at dere ikke har noe å vinne på å kvitte dere med fiskeavfall på annen måte. I praksis ser det likevel ut til at det over flere år gjentatte ganger har oppstått situasjoner der det har vært praktisk å dumpe fiskeavfall. Dere nevnte også at brosmehoder har egenskaper som gjør at de ikke er godt råstoff til ensilering.

Dumpinga av fiskeavfall er et brudd på forurensningslova § 32, der det står at næringsavfall skal bringes til lovlig avfallsanlegg, med mindre det gjenvinnes eller brukes på annen måte. Forsøpling er også forbudt etter forurensningsloven § 28. Det er kommunen som er forsøplingsmyndighet.

Dere må umiddelbart stanse praksisen med dumping av fiskeavfall. Alt fiskeavfall skal leveres til et lovlig mottaksanlegg. Vi ber om at dere i tilbakemeldinga på denne rapporten redegjør for bakgrunnen for at fiskeavfall gjentatte ganger har blitt dumpet i fjæra, og hvordan dere skal sikre at denne praksisen opphører. For at vi skal registrere avviket som lukket, må dere også sende oss dokumentasjon av endrede rutiner som sikrer at alt fiskeavfall blir lovlig håndtert. Rutinene må ta høyde for spesielle situasjoner eller avfallstyper (som brosmehoder) som tidligere har ført til at avfallet har blitt dumpet.

Store mengder slog og fiskehoder var dumpet i fjæra på Gunnar Klo sitt anlegg på Stø under tilsynsbesøket. Foto: Statsforvalteren i Nordland.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Internkontrollen innen miljøområdet kan videreutvikles.

Kommentarer:

Under tilsynet viste dere fram den delen av internkontrollen deres som gjelder ytre miljø. Dokumentene var ikke ferdigstilte, så vi fikk kun se utkast. Internkontrollen inneholdt blant annet risikovurderinger av hendelser som kan føre til utslipp og forurensning. Disse hendelsene var svært generelle. Dersom dere formulerer helt konkrete uønskede hendelser, blir det trolig enklere å vurdere sannsynlighet og konsekvens for hver enkelt hendelse, og videre utarbeide forebyggende tiltak. På den måten kan risikovurderinga bli et dokument som er mer praktisk i bruk. Relevante hendelser kan være hydraulikkslangebrudd og forsøpling (tømming av slog og fiskehoder, plast som blåser bort, isoporutslipp til vann osv.).

Internkontrollen inneholder ikke egne rutiner for håndtering av avfall, inkludert farlig avfall. Noen rutiner er nevnt som forebyggende tiltak i utkastet til risikovurdering, men slike rutiner bør være samla som en egen instruks for at de skal være tilgjengelige og enkle å bruke. Rutinen for håndtering av farlig avfall bør beskrive hvilke typer farlig avfall som normalt oppstår i virksomheten (noe dere allerede har kartlagt), hvor farlig avfall lagres, hvordan det er merket, hvem det farlige avfallet skal leveres til, samt instruks om årlig levering og deklarerer.

Dere har et fungerende avvikssystem, men det er sjelden dere registrerer avvik knyttet til ytre miljø. Vi forventer at eventuelle avvik knyttet til ytre miljø registreres og følges opp i internkontrollen på samme måte som avvik innenfor andre HMS-områder.

8. Andre forhold

Vedlagt til denne rapporten er et informasjonsskriv om hvordan dere kan søke midlertidig unntak fra kravet om rensing og utslippspunkt. Vårt krav til innhold i søknad er også beskrevet her.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)